

La Comédiathèque

Jean-Pierre Martinez

comediatheque.net

**Bu metin ücretsiz olarak okumaya sunulmuştur.
Herhangi bir halka açık kullanım, profesyonel veya amatör (ücretsiz dahi olsa)
için, yazar Jean-Pierre Martinez'den izin almanız gerekmektedir :**
<https://comediatheque.net>

Temsil İptal Edilmedi

Jean-Pierre Martinez

Bir grup tiyatrocusu, Molière'in son saatlerini anlatan bir gösteri için sahneye çıkmaya hazırlanır. Ancak hiçbir şey hazır değildir ve zorluklar birbiri ardına gelir. Ta ki günün hasılatı çalınana kadar... Bu iflasın eşiğindeki tiyatrodaki, temsili iptal ederek felaketi hızlandırmalı mı, yoksa ne pahasına olursa olsun oynamalı mı?

Karakterler :

Tiyatro Müdürü (Erkek)

Yönetmen (Kadın)

Erkek Oyuncu

Kadın Oyuncu

Erkek Seyirci

Kadın Seyirci

Müfettiş (Erkek)

Dedektif Yardımcısı (Kadın)

Erkek oyuncu ve kadın oyuncu dışında, tüm roller hem kadın hem erkek oyuncular tarafından oynanabilir.

Olası Dağılımlar: 1E/7K, 2E/6K, 3E/5K, 4E/4K, 5E/3K, 6E/2K, 7E/1K

Sahne tamamen boştur, sadece "Molière'in Koltuğu" dekor olarak bulunmaktadır. Seyirci arasına karışmış bir erkek ve bir kadın, aslında oyunculardır ve salonda bir yerlere oturmak üzeredirler. Seyirciler içeri girmeye başlarken, sahneye bakan yönetmen ve aynı zamanda oyunun sahne direktörü, sahne arkasındaki ışıkları ayarlamakla meşguldür. Yönetmen, sahnenin arkasında bir merdiven üzerinde, tavana bakarken seyircileri fark etmez; seyirciler de onu teknik ekipten biri sanır.

Yönetmen *(teknik ekibe doğru seslenir)* – Pablo? Hey, Pablo! Şu lamba yanmamış, fark ettin mi? Her şeyi ben mi kontrol edeceğim? Neyse, boş ver, değiştirmeye vaktimiz yok. Zaten sanırım yedek ampulümüz de kalmadı. İşte kriz bu, dostum... Yakında, Molière zamanındaki gibi mum ışığında oynarız. *(Seyircileri fark eder)* Yok artık, bu kadar erken mi geldiler? Neden içeri aldınız ki? Henüz saat gelmedi... Ama madem geldiniz, sizi dışarı çıkarmayacağız. Ancak biraz daha hazırlanmamız lazım. Lütfen birkaç dakikanızı rica ediyorum.

Yönetmen, ışıkları incelemeye devam eder ve merdiveni başka bir yere taşır. Bir süre sessizlik içinde çalışır. Seyirciler yerlerine oturduktan sonra merdivenden iner, sahneyi süzer ve Molière'in koltuğunu sahnenin ortasına çeker.

Yönetmen *(teknik ekibe)* – Molière'in koltuğunu bir ışıkla aydınlatabilir misin? *(Koltuğu aydınlatır, üzerine oturur)* Fena değil gibi, değil mi? *(Ayağa kalkar ve sahne önüne doğru ilerler)* Hadi bakalım, salonu karartalım, nasıl görünüyor görelim... *(Salon karanlığa bürünür)* Hmm... *(Tereddüt eder gibi)* Sahne önüne biraz daha ışık verir misin, özellikle sol tarafa? Burası Molière'in hayaletinin son monoloğunu yapacağı yer. Tam bir kova suyu ön sıradaki seyircilerin üzerine dökmeden hemen önce... *(Endişeli görünen ön sıradaki seyircilere)* Şaka yapıyorum, korkmayın. Bu bir tiyatro sahnesi, gerçek su değil tabii. Belki suyun yerini başka bir şey alır... *(Teknik ekibe)* Pablo, suyun yerine ne kullanabiliriz, fikrin var mı? *(Yanıt yok)* Aslında su en azından leke bırakmaz, değil mi? *(Teknik ekibe doğru)* Pablo? Uyuyor musun? Hadi ama, ön sahneye ışığı ayarla artık! *(Seyircilere doğru)* Bu iş böyle bir şey, ne sandınız? *(Işıklı, sahnenin ön tarafında sol taraftan yönetmeni aydınlatan bir ışık yakar.)* Bekle, bu ışık biraz eğik düşüyor, değil mi? Kapat, ben bunu ayarlamaya çalışayım. Ah, gerçekten, bu yerde her şeyi kendim yapmak zorundayım... Zaten hem yönetmenim hem de sahne amiriyim. Şimdi bir de elektrikçi ve ışık tasarımcısı mı olacağım...

Işıklı projektörü kapatır. Yönetmen, merdiveni sahnenin ön kısmına taşır ve üzerine çıkar. O sırada tiyatro müdürü gelir. Yönetmenin hem ortağı hem de hayat arkadaşı olduğu izlenimini verir. Biraz demode ama şık bir şekilde giyinmiştir. Elinde, bilet gişesinin hasılatını içeren kilitli metal bir kutu taşır.

Tiyatro Müdürü – Buradaymışsın! Seni her yerde arıyordum.

Yönetmen – Evet, buradayım. Nerede olacaktım ki? Çalışıyorum... Gösteri başlamak üzere ama hiçbir şey düzgün çalışmıyor. Yoksa yine iptal mi?

Tiyatro Müdürü – Hayır, hayır, sakın ol. Gösteri iptal edilmedi... Şimdilik.

Yönetmen – Umarım öyledir... Bu hafta üç kez iptal ettik zaten, seyirci bıkkacak. Zaten tiyatroya gelen pek kimse kalmadı.

Tiyatro Müdürü – Evet... Ne yapabiliriz ki? Bu sürekli değişen sağlık protokolleriyle baş etmek zor. Artık tiyatroya gitmeden önce tam bir sağlık kontrolünden geçmek gerekiyor.

Yönetmen – Bir gün tiyatro kapılarında gece kulüpleri gibi güvenlik görevlileri olacağını söyleseler inanmazdım... Ama söyle bana, seyirciler neden bu kadar erken geldi?

Tiyatro Müdürü – Evet, fark ettim. Gittikçe daha erken geliyorlar, değil mi? Ama biliyorlar ki hiçbir tiyatro gösterisi zamanında başlamaz.

Yönetmen – Biraz bekletebilirdiniz. Henüz hazır değiliz.

Tiyatro Müdürü – Son zamanlarda bu kadar iptalden sonra... onları hemen içeri almak daha iyi. En azından son dakika iptal edersek, paralarını ödemiş olurlar.

Yönetmen – Ve her zaman paralarını geri vermemek için bir bahane buluruz.

Tiyatro Müdürü – Şimdi siz işinize devam edin, sanki seyirci yokmuş gibi davranın.

Yönetmen – Tamam... (*Seyircilere doğru*) Siz de sanki burada değilmişiz gibi davranın.

Tiyatro Müdürü (*seyircilere*) – Endişelenmeyin, gerçekten başladığında size haber veririz...

Yönetmen – Ve bittiğinde... Kova su, temsil sırasında uyuyanları uyandırır.

Tiyatro Müdürü – Kova su mu?

Yönetmen – Sonra açıklarım... Bu biraz... avangard bir oyun, göreceksin.

Tiyatro Müdürü – Molière hakkında bir oyun sanıyordum.

Yönetmen – Molière de zamanında avangardistti!

Tiyatro Müdürü – Her halükarda, salon dolu görünüyor, değil mi?

Yönetmen – Evet... Güzel bir hasılat olacak gibi...

Tiyatro Müdürü (*elindeki kutuyu göstererek*) – İşte burada, kutunun içinde. (*Seyircilere dönerek*) Hepinize cömertliğiniz için teşekkür ederiz.

Yönetmen – Ne kadar var?

Tiyatro Müdürü – Henüz saymadım ama kutu dolmuş.

Yönetmen – Sonunda oyuncuların ücretini ödeyebileceğiz, demek.

Tiyatro Müdürü – Evet, tabii herkesi ödedikten sonra bir şey kalırsa.

Yönetmen – Herkes mi?

Tiyatro Müdürü – Güvenlik görevlisi, gişe görevlisi, teknisyenler, sahne yönetmeni...

Yönetmen – Aa, sahne yönetmeni ücret alıyor mu yani?

Tiyatro Müdürü – O bir teknisyen, sanatçı değil. Bu işi zevk için yapmıyor...

Yönetmen – O zaman ben de teknisyen olarak ücret almak isterim. Çünkü yönetmenim ama merdivene çıkmak zorunda kalıyorum.

Tiyatro Müdürü – Merak etme, rüzgarın yönü değişecek. Seyirci tekrar tiyatroya gelecek, göreceksin.

Yönetmen – Zamanı geldi de geçiyor bile... İflasın eşiğindeyiz artık. Projektörlere ampul alacak paramız bile kalmadı...

Tiyatro Müdürü – Kutuya baktığımızda bu işi halledebiliriz, rahat ol. Hatta belki oyuncularını bile ödeyebiliriz.

Yönetmen – Şimdilik biraz faydalı ol... Şu koltuktaki tornavidayı bana uzatır mısın?

Tiyatro Müdürü – Tabii ki... Yardım etmek her zaman iyidir... *(Kutuya koltuğun üzerine koyar, tornavidayı alır ve yönetmene uzatır)* Ama biraz fazla projektör yok mu sence? Hepsine gerçekten ihtiyacınız var mı? Elektrik faturası da cabası...

Yönetmen – İstersen karanlıkta oynayalım. Daha ucuza gelir ve hatta daha avangard olur.

Tiyatro Müdürü – Tamam, madem bu kadar gerekli diyorsun...

Yönetmen – Zaten maliyeti kısmak için dekoru minimuma indirdik. Oyun Versailles Sarayı'nda geçecekti, şimdi Molière'in kulisine çekildi. Sadece bir koltuk kaldı!

Tiyatro Müdürü – Oyuncular iyiyse dekoru unutursun, değil mi?

Yönetmen – Oyuncular demişken... Oyun başlangıçta on yedi oyuncu için yazılmıştı ama üç kişiyle sahneleyeceğiz. Hatta ben bile üç-dört karakter oynuyorum, ki oyuncu bile değilim.

Tiyatro Müdürü – Avignon Festivali'nde oynamak istiyorsak, on yedi kişiyle gidemezdik. Yoksa bir otobüs kiralamamız gerekirdi... Mantıklı olmak lazım.

Yönetmen – Haklısın... Biraz daha metni kısaltırsam, tek kişilik bir oyuna dönüştürebilirim.

Tiyatro Müdürü – Bu oyun neyle ilgili, tam olarak anlamadım?

Yönetmen – "Temsil İptal Edildi."

Tiyatro Müdürü – Temsil iptal mi edildi? Emin misin? Neden peki?

Yönetmen – "Temsil İptal Edildi" oyunun adı.

Tiyatro Müdürü – Ah, tamam... Ne saçma bir isim ama!

Yönetmen – Biraz kafa karıştırıcı olabilir, doğru. Ama günümüz ruhuna uygun, değil mi?

Tiyatro Müdürü – Sonuçta seyirci gelmiş, bu en önemlisi.

Yönetmen – Evet... Gerçekten hevesliler...

Tiyatro Müdürü – Ama biraz endişeliler gibi, ne dersin?

Yönetmen – Belki de haklılar...

Tiyatro Müdürü – Kendi isteğiyle "Temsil İptal Edildi" adlı bir oyuna geliyorsan, gerçekten iptal edildiğinde para iadesi isteyemezsin.

Yönetmen – Kesinlikle.

Tiyatro Müdürü – Peki bu başyapıt tam olarak ne anlatıyor?

Yönetmen – Molière'in ölümünden önceki son saatlerini... Tiyatro topluluğu sahneye çıkmaya hazırlanıyor ama Molière fenalaşiyor. Oynamalı mı, yoksa temsili iptal etmeli mi, kararsız kalıyor.

Tiyatro Müdürü – Peki ya sonra?

Yönetmen – Sonrası... Bizim gibi iflasın eşiğindedeler. Ne pahasına olursa olsun oynamak zorundalar, seyirciye para iadesi yapmamak için.

Tiyatro Müdürü – Yani tiyatro hakkında bir oyun.

Yönetmen – Evet, tam da bu. Gezgin sanatçının yaşamının büyüklükleri ve zorlukları üzerine bir oyun.

Tiyatro Müdürü – Tamam, güzel de... Artık başlama zamanı geldi.

Yönetmen – Kesinlikle. Çünkü "Temsil İptal Edildi" adında bir oyunu iptal edemeyiz, değil mi?

Tiyatro Müdürü – Aynen... Seyirciye ne deriz ki?

Yönetmen – Kimse inanmaz. "Bu da oyunun bir parçası," derler.

Tiyatro Müdürü – Hadi, taş kır!

Yönetmen – Taşı kırarım da sahneyi yerle bir etmem umarım!

Tiyatro Müdürü – Tornavidaya sıkıca tutun, merdiveni çekiyorum.

Yönetmen – Çok komik.

Tiyatro Müdürü – Evet, benim de komedyen olmam gerekirdi...

Tiyatro Müdürü çıkar, ancak kutuyu koltuğun üzerinde bırakır. Yönetmen merdivenden iner.

Yönetmen – Pablo? Şu ışığı bir açar mısın, bakalım... *(Teknik ekip ışığı açar.)* Tamam, böyle idare eder. Sonuçta burası Comédie-Française değil...

Oyuncular sahneye eşofmanlarla girer. Erkek oyuncunun elinde "Temsil İptal Edildi" oyununun metni vardır.

Erkek Oyuncu – Patron nerede? Onu arıyoruz.

Yönetmen – Az önce çıktı. Ama neden hala bu kıyafetlerdesiniz? 17. yüzyıl Fransa'sında geçiyor oyun! Jean-Baptiste Poquelin ve Armande Béjart'ı oynuyorsunuz. Sahne kostümlerinizi giymediniz mi hâlâ?

Kadın Oyuncu – Biz grev bildirimini vermeye geldik.

Yönetmen – Grev mi? Şaka yapıyorsunuz... Oyuncuların grev yaptığı nerede görülmüş?

Erkek Oyuncu – Bir aydır ücretimizi alamıyoruz. Eğer bu bir şaka ise, bize hiç komik gelmiyor artık.

Yönetmen – Ne yapabilirim ki? Tüm temsiller iptal edildi! İptal demek, gelir yok demek; gelir yok demek, ücret de yok demek...

Kadın Oyuncu – Bir de üstüne, suçlu biz çıkacağız şimdi.

Erkek Oyuncu – Ve biliyor musun, patron bize ne dedi?

Yönetmen – Ne dedi?

Erkek Oyuncu – "Bu dönemde sizin gibi bir mesleği olanlar, çalışabildiğine bile şükretmeli," dedi.

Yönetmen – Evet, biliyorum... Ona göre tiyatro, aşk gibidir. Keyif için yapıyorsanız, ödeme beklememelisiniz.

Kadın Oyuncu – Ama biz bu sefer, peşin ödeme istiyoruz. Tıpkı... şey gibi, hayat kadınları gibi. Yoksa oynamıyoruz.

Yönetmen – Merak etmeyin. Bugün güzel bir gelir elde ettik. Bakın, salon tamamen dolu.

Oyuncular nihayet seyircileri fark eder.

Erkek Oyuncu – Yok artık! Seyirciler burada mı?

Kadın Oyuncu – Ya oynamamaya karar verirsek?

Yönetmen – Madem buradalar...

Erkek Oyuncu – Sırf bizi mecbur bırakmak için erken mi aldınız içeri, öyle mi?

Yönetmen – Ücretinizi alacaksınız, size söylüyorum.

Kadın Oyuncu – Ücretsiz oynamak mı? Başka bir şey ister misiniz?

Erkek Oyuncu – Amatör müyüz biz?

Kadın Oyuncu – Hele ki bu bir başyapıt olsa neyse... Kariyerimizi canlandıracak bir oyun. Ama bu...

Erkek Oyuncu – Bu oyun kiminmiş, bu arada?

Yönetmen – Of, yazarın adını afişe koymayı unuttuğumu şimdi hatırladım. Umarım fark etmez. Bu yazarlar ne kadar alıngan oluyor...

Kadın Oyuncu – Eğer galaya davet ettiyseniz, afişte adını görmemesi onu bayağı mutlu edecektir. Hele ki o da ödeme almamışsa...

Yönetmen – Ah, onu davet etmeyi de unuttum... Neyse ki metni o kadar değiştirdim ki, artık ona ait olduğunu söylemek zor.

Erkek oyuncu elindeki metne göz atar.

Erkek Oyuncu – "Temsil İptal Edildi"... O kadar çok farklı versiyon gönderdin ki, doğru metnin hangisi olduğunu artık bilmiyoruz.

Kadın Oyuncu – Evet, o kadar çok karalanmış ki... Zar zor okunuyor.

Yönetmen – Neyse, metni ezberlediğinizi söyleyin bari.

Erkek Oyuncu – Evet, evet, merak etme...

Kadın Oyuncu – Hikâyeyi biliyoruz en azından... Genel hatlarıyla.

Yönetmen – Hikâye mi?

Erkek Oyuncu – Sen demiştin ki, biraz doğaçlama yapabiliriz, değil mi?

Yönetmen – Ben mi söyledim bunu?

Kadın Oyuncu – Hatta "Yeni Dalga" terimi bile geçti, hatırlatırım.

Yönetmen – Hayır, hayır, doğaçlama derken metnin üstüne ekleyebilirsiniz demiştim, yerine değil. "Yeni Dalga" falan, neler uyduruyorsunuz... Burası tiyatro sahnesi, hatırlatırım. Film setinde olduğumuz gibi tekrar alma lüksümüz yok.

Kadın Oyuncu – Merak etme, idare ederiz. Profesyoneliz sonuçta, değil mi?

Erkek Oyuncu – Evet, profesyoneliz. Zaten tam da bu yüzden ücretimizi almak istiyoruz, anladın mı?

Yönetmen – Tamam, şimdi yalvarırım, gidip giyinin! Bu kadar erken gelmekte ısrar edersek sonunda geç kalacağız.

Kadın Oyuncu – Ya böyle oynasak?

Yönetmen – Böyle mi?

Erkek Oyuncu – Bilmiyorum... Daha rahat kıyafetlerle... Daha modern olmaz mı?

Yönetmen – Sahne kostümleriniz bile yok...

Kadın Oyuncu – Ama var! Yani... bir yerde duruyorlar.

Erkek Oyuncu – Kesinlikle...

Kadın Oyuncu (*yönetmene*) – Kuru temizlemeye gidip onları alması gereken sen değil miydin?

Yönetmen – Kuru temizleme mi? Siz kendinizi nerede sanıyorsunuz? Devlet destekli bir tiyatrodan mı? Kostümlerinizi kulisinizde duruyor. Sanırım... Şimdi defolun buradan, yoksa pişman olacağım bir şey yaparım.

Oyuncular sahneden çıkar.

Yönetmen (*kendi kendine*) – Ah, keşke çizgi film seçseydim... En azından oyuncuların kaprisleriyle uğraşmazdın. (*Teknik ekibe dönerek*) Pablo, kuliste bana iki dakika katılır mısın? Sana ses efektleriyle ilgili bir şey söylemem lazım.

Sahne Yönetmeni – Ses efektleri mi var?

Yönetmen (*ciddi mi şaka mı belli değil*) – Hayır, zaten bu yüzden efektleri kulisten sen yapacaksın. Sana anlatırım...

Merdiveni toplar ve çıkar. Sessizlik.

Anons (*seslendirme*) – "Temsil İptal Edildi" oyununu beklerken, şimdi kısa bir reklam arası.

1950'lerin abartılı ve nostaljik tarzında reklamlar başlar.

Anons (*seslendirme*) – Atları seviyor ama bu tutkunuzu nasıl tatmin edeceğinizi bilmiyor musunuz? Uzmanına başvurun. Laselle Kasap, nesilden nesile at eti işinde ustalaşmış ailenizin kasabı. Laselle, kaliteye dört nala koşan bir kasap. Alışverişe vakit bulamıyor musunuz ya da gizliliğinizi korumak mı istiyorsunuz? Size özel gizli ve... dört nala teslimat hizmetimiz de var. Eğer sen Laselle'e gitmezsen, Laselle sana gelir!

Geçiş müziği.

Anons (*seslendirme*) – Sızdıran bir musluk, lavabonun altındaki bir kaçak, tıkanmış bir boru... ya da sadece yeni insanlarla tanışma isteği mi? Hemen bizi arayın! "Tesisat ve Şirket" tüm ihtiyaçlarınızı ve isteklerinizi karşılamaya hazır uzmanlarla hizmetinizde. Tesisat ve Şirket, sıhhi tesisat sorunlarınız için mükemmel bir çözüm sunar, size anlayışla yaklaşacak profesyonellerle. Tesisat ve Şirket, Qualigaz sertifikalı ve gay dostu bir firma!

Müzik sona ererken, sahne karanlığa bürünür. Beyaz bir örtüye sarılmış hayalet gibi bir figür sahneye girer.

Sahneyi tarar, koltuktaki kutuyu alır ve çıkar. Işıklar tekrar açılır ve yönetmen, üstündeki iş tulumunu çıkarmış, şehrli bir kıyafetle sahneye girer.

Yönetmen – Herkesin sabrı için teşekkür ederiz... Salondaki herkesin sabıka kaydı temiz ve aşı kartı güncel olduğu için oyun başlamak üzere. Ama başlamadan önce, cömert sponsorlarımıza ve bu sevimli kasabanın belediye başkanına teşekkür etmek isterim. Kendisi şu anda kamu malını kötüye kullanmaktan hapiste olsa da, bu akşam aramızda olmak için özel bir izinle burada. Son olarak, huzurunuz için lütfen cep telefonlarınızı kapatın ve oyun süresince öpüşmekten, öksürmekten, burnunuzu silmekten, tükürmekten veya... (*Bir anda sahneye giren tiyatro müdürünü görür.*) Müdür Bey, sanırım bir şey eklemek istiyorsunuz?

Tiyatro Müdürü (*yaklaşıp fısıldar*) – Kasayı görmedin mi?

Yönetmen – Efendim?

Tiyatro Müdürü – Kasam! Koltuğun üzerinde bırakmışım. Sen mi aldın?

Yönetmen – Hah, şimdi beni hırsızlıkla suçlayacaksın, öyle mi?

Tiyatro Müdürü (*panikle sahnede dolaşarak “Cimri”nin monoloğundan ilk satırları söyler*) – Hırsız var! Hırsız var! Katil! İmdat! Adalet! Ey yüce gökyüzü! Mahvoldum, soyuldum... (*Yönetmene dönerek*) Beni boğazladılar! Paramı çaldılar...

Yönetmen – Ama bir sakın olsana! Söylüyorum, ben almadım! Hem bir baksana, bizi izliyorlar...

Tiyatro Müdürü – Eğer sen değilsen, kim?

Yönetmen – Kasayı sahnede bıraktığımı mı söylüyorsun?

Tiyatro Müdürü – Evet, unuttum işte! Koltuğun üzerine koydum, sonra sen benden tornavida isteyince...

Yönetmen – Ben sadece birkaç dakikalığına sahne yönetmeniyle dışarı çıktım...

Tiyatro Müdürü – Ben de o sırada oyuncularla konuşuyordum. Tam onlara ödeme yapmak için kasayı almak istediğimde fark ettim...

Yönetmen – Peki kim çalmış olabilir?

Şüpheli bakışlarını seyirciye çevirirler.

Tiyatro Müdürü – Yok artık... Yoksa...?

Yönetmen – Başka kim olabilir ki?

Tiyatro Müdürü – Bilmiyorum...

Yönetmen – Peki şimdi ne olacak? Oynuyor muyuz, oynamıyor muyuz?

Tiyatro Müdürü – Hiçbir şey olmamış gibi yapıp onları sonunda kasayla gitmelerine izin veremeyiz!

Yönetmen – Gerçi bakarsan, o para biraz onların hakkı.

Tiyatro Müdürü – Peki ne yapacağız? Temsil iptal mi?

Yönetmen – Zaten oyuncular, peşin ödeme almazlarsa oynamayı reddedecek.

Tiyatro Müdürü – Şimdi onlara neyle ödeme yapabilirim? Hasılatı çaldılar! (*Seyirciye*) Bu durumda, sizlere de para iadesi yapamayacağız, ne yazık ki.

Yönetmen – Evet, aynen öyle...

Tiyatro Müdürü – Yine de herkesin yerinde kalmasını rica ediyorum. Polis gelene kadar lütfen oturmaya devam edin...

Yönetmen – Polisi aradın mı?

Tiyatro Müdürü – Yoldalar. Birazdan burada olurlar...

Yönetmen – Evet... Sanırım sireni duyuyorum...

Teknik ekip, polis sireni sesini taklit eden bir efekt çalar.

Tiyatro Müdürü – Bir tiyatrodaki soygun... Anlayabiliyor musun bunu?

Yönetmen – Soygun belki biraz abartı...

Tiyatro Müdürü – Ama sonuç aynı, değil mi? Kasayı çaldılar!

Yönetmen – Evet, bu gerçekten... bitirici darbe oldu.

Tiyatro Müdürü – Evet... Bu sefer gerçekten iflas ediyoruz.

Yönetmen – Tiyatro her zaman belirsiz bir iş olmuştur. Tiyatronun ekonomik modeli zaten iflastır. Doğduğu günden beri tiyatro sürekli ölüyor.

Tiyatro Müdürü – Tiyatro genelde belki... Ama bizimki özelinde, bu gerçekten son. Eğer o parayı bulamazsak, kilidi vurup kapatıyoruz.

Yönetmen – Nasıl bu hale geldik ki?

Tiyatro Müdürü – Seyirciyi çekecek daha popüler oyunlar sunsaydık belki... İnsanları tiyatroya çeken şey iyi komedilerdir.

Yönetmen – Eğer sihirli formülü bilseydik, sadece iyi komediler yapardık. (*Koltuğa dönerek*) Belki Bay Molière'e sormak gerek...

Tiyatro Müdürü – Hasılat... Ama bugünkü hasılatı çaldılar! Sanırım başka çare kalmadı. Bu tiyatroyu satmamız lazım. (*Telefonunu çıkarır*) Bir çevrimiçi satış sitesine ilan vereceğim.

Yönetmen – Belki salonda bir alıcı vardır... Açık artırmayla satabiliriz!

Tiyatro Müdürü – Neden olmasın? Tamam, başlangıç fiyatı 200.000 euro. Daha fazlasını veren? Hiç kimse mi? O zaman 100.000? 50.000...?

Yönetmen – Şu dönemde tiyatro satın almayı düşünmek... Ancak son on yılını komada geçirmiş birinin yapacağı iş.

Dedektifler sahneye girer, kulisten ya da seyircilerin arasından. Müfettiş Columbo'nun erkek hali gibi görünürken, Dedektif Yardımcısı onun kadın versiyonudur.

Müfettiş (*kimliğini göstererek*) – Müfettiş Columbo. Ve bu da yardımcım Martinez.

Dedektif Yardımcısı – Ramirez.

Müfettiş – Efendim?

Dedektif Yardımcısı – Ramirez. Benim adım Ramirez, Martinez değil.

Müfettiş – Martinez, Ramirez... Aşağı yukarı aynı şey, değil mi?

Dedektif Yardımcısı – Yine de adım Ramirez. Üç yıldır beraber çalışıyoruz, artık bunu hatırlayabilmelisiniz, değil mi?

Müfettiş (*müdüre dönerek*) – Bu Portekizliler yok mu, ne kadar alıngan oluyorlar...

Dedektif Yardımcısı – İspanyol!

Müfettiş – Yine ne dedim ki?

Dedektif Yardımcısı – Ben İspanyol asılıyım, Portekizli değil.

Müfettiş – Tamam Martinez... Bu konuya bütün günü harcamayalım, olur mu? Burada çözmemiz gereken bir dava var!

Tiyatro Müdürü – Her halükarda, bu kadar hızlı geldiğiniz için teşekkür ederiz.

Dedektif Yardımcısı – Ramirez... O kadar da zor değil aslında.

Müfettiş sahneye bakar, parlak ışıklar yüzüne vurur. Dedektif Yardımcısı ise müdür ve yönetmeni yakından inceleyip koklar gibi yapar.

Müfettiş – Burası ne, bir peep-show mu?

Yönetmen – Burası bir tiyatro, Müfettiş... Peep-show'a benzer, ama burada oyuncular giyinik oluyor. Genelde...

Dedektif Yardımcısı – Demek ki... kasanızı çaldılar.

Tiyatro Müdürü – Evet, Müfettiş.

Müfettiş – Bu bir şaka olmasın sakın? Çünkü biz, soytarılık yapmak için burada değiliz...

Tiyatro Müdürü – Şaka değil, inanabilirsiniz. Daha çok bir trajedi...

Dedektif Yardımcısı – Ama bir kasa derken, tam olarak neyi kastediyorsunuz?

Tiyatro Müdürü – Tiyatronun hasılatını...

Müfettiş – Anladım... Tiyatronun hasılatını çalmışlar.

Yönetmen – Eğer bulunamazsa bu tam bir felaket olur. Temsili iptal etmek zorundayız...

Dedektif Yardımcısı – Bu kasa neredeydi peki?

Tiyatro Müdürü – Oradaydı, Molière'in koltuğunun üzerinde duruyordu.

Müfettiş – Paranızı bir koltuğun üstüne, herkesin görebileceği bir yere bırakıyorsunuz ve sonra çalındığına şaşırıyorsunuz?

Tiyatro Müdürü – Güvenilir insanlar arasında olduğumuzu düşünmüştüm.

Yönetmen – Biliyorsunuz, tiyatro büyük bir aile gibidir.

Dedektif Yardımcısı – Tanık var mı?

Tiyatro Müdürü – Tanık mı? Evet, aslında çok fazla tanık var...

Müfettiş – Bu tanıklar nerede?

Yönetmen – İşte, karşınızda oturuyorlar.

Dedektifler, seyirciyi fark eder.

Dedektif Yardımcısı – Ben onları fark etmemiştim... Burada ne yapıyorlar?

Yönetmen – Seyirci! Size söyledim, burası bir tiyatro.

Müfettiş – Vay canına. Bana bir gün bir tiyatro sahnesinde, seyirci karşısında olacağımı söyleselerdi... Değil mi Martinez?

Tiyatro Müdürü – Asla geç değildir, Müfettiş Colombin, bir oyunculuk kariyerine başlamak için.

Müfettiş – Colombo. Müfettiş Columbo.

Dedektif Yardımcısı (*alaycı bir şekilde*) – Ah... Columbo, Colombin... Aşağı yukarı aynı şey, değil mi?

Müfettiş – Ve yani... soygun onların gözleri önünde olmuş.

Dedektif Yardımcısı salona iner, havayı koklar ve bazı seyircileri inceler.

Yönetmen – Evet.

Dedektif Yardımcısı – Tabii ki hiç kimse bir şey görmemiştir...

Tiyatro Müdürü – Bunu onlara sormanız gerekecek.

Müfettiş – Peki ya sahne yönetmeni? O da hiçbir şey görmedi mi?

Yönetmen – O, temsil başlamadan hemen önce benimle kulisteydi.

Sessizlik. Müfettiş sahneyi şüpheli bir ifadeyle dolaşır ve kulise bakar. Dedektif Yardımcısı ise seyirciler arasında dolaşır, sahne yönetmeninin yanına kadar gider. Geri dönerken sahte seyircinin önünde durup koklar gibi yapar.

Dedektif Yardımcısı – Aş1 kartınız var mı?

Erkek Seyirci – Elbette...

Seyirci bir belge gösterir. Dedektif Yardımcısı memnun olur ve sahneye geri çıkar.

Müfettiş – Bu bir dolandırıcılık olmasın sakın?

Tiyatro Müdürü – Dolandırıcılık mı?

Müfettiş – Herkes bu numarayı bilir. Parayı bir yere saklar, çalındı diye ilan eder ve sigortadan tazminat alır.

Yönetmen – Müfettiş, sizi temin ederim ki...

Dedektif Yardımcısı – Yani, özetle, şüpheliler kimler? (*Müdüre dönerek*) Siz...

Tiyatro Müdürü – Ama... Ben kurbanım! Ben masumum!

Müfettiş – Her masum, kendi suçunun farkında olmayan bir suçludur. Hırsızlık sırasında tiyatrodaki başka kim vardı?

Tiyatro Müdürü – Şey... Oyunun oyuncularını vardı tabii ki.

Dedektif Yardımcısı – Peki, onlar nerede?

Yönetmen – Muhtemelen kulislerinde bekliyorlardır, onlara temsilin iptal edilip edilmediğini söylememizi bekliyorlardır.

Müfettiş – O zaman ne bekliyorsunuz? Gidin ve onları getirin!

Yönetmen – Hemen gidiyorum.

Yönetmen çıkar.

Dedektif Yardımcısı – Birini özellikle şüpheli bulmak için bir sebebiniz var mı?

Tiyatro Müdürü – Hayır... Emin olun, bu saygın kurumda böyle bir şey ilk kez oluyor.

Müfettiş – Doğrusu, bir tiyatrodaki hırsızlık için çağrılmamız pek sık rastlanır bir durum değil. Değil mi, Martinez?

Tiyatro Müdürü – Zaten çoğu zaman tiyatrolarda çalınacak bir şey pek olmaz. Hasılat dışında... Ki genelde o da soyguncuların ilgisini çekecek kadar büyük olmaz.

Dedektif Yardımcısı – Peki oyuncularınız? Sizce onlardan biri bu suçu işlemiş olabilir mi?

Tiyatro Müdürü – Bilmiyorum... Doğru, haftalardır ücretlerini alamadılar ve artık aç kalmaya başladılar. Bildiğiniz gibi, zor bir dönemden geçiyoruz...

Müfettiş salona bakar.

Müfettiş – Ve şu seyircilere bakın... İyi beslenmiş görünüyorlar ama hepsinin gizleyecek bir şeyleri var gibi duruyor.

Tiyatro Müdürü – Biliyorsunuz, günümüzde tiyatroya pek az insan geliyor... Müşterilerimizi seçme lüksümüz yok. Aşılı oldukları sürece kim gelirse gelsin kabul ediyoruz.

Dedektif Yardımcısı – Onları birazdan sorgularız.

Yönetmen, bir kadın oyuncuyla geri döner.

Yönetmen – İşte, Armande rolünü oynayacak olan oyuncumuz.

Müfettiş – Armande mi?

Yönetmen – Armande Béjart. Molière'in eşi.

Dedektif Yardımcısı (*koltuğu işaret ederek*) – Buyurun, Armande. Oturun şuraya. (*Oyuncu oturur.*) Peki, adınız, soyadınız, yaşıınız, mesleğiniz?

Kadın Oyuncu – BÉjart, Armande, Poquelin'in eşi, oyuncu. Doğum tarihi ve yeri belirsiz olduğundan yaşı da şüpheli.

Müfettiş – Vay canına, ne soy kütüğü ama... Peki, Bayan BÉjart...

Kadın Oyuncu – Mademoiselle, lütfen.

Dedektif Yardımcısı – Az önce evli olduğunuzu söylediniz.

Kadın Oyuncu – Bilmelisiniz ki, bir oyuncuya her zaman mademoiselle denir, yaşı ya da medeni hali ne olursa olsun.

Müfettiş – Pekâlâ... Peki bu hırsızlık hakkında ne biliyorsunuz, Mademoiselle?

Kadın Oyuncu – Hiçbir şey.

Dedektif Yardımcısı – İlginç... Aksi şaşkırtıcı olurdu zaten.

Yönetmen – Size bir şey bilmediğini söylüyor... Zaten metni de bilmiyor. Belki de bu yüzden temsili iptal ettirmek işine geliyordur.

Kadın Oyuncu – Ne ima etmeye çalışıyorsun?

Yönetmen – Kasayı sen mi çaldın yoksa? Sırf metni ezberlemek zorunda kalmamak için.

Kadın Oyuncu – En azından bir rol almak için müdürle birlikte olmam gerekmiyor.

Yönetmen – Bir daha söyle bakalım, ne dedin?

Neredeyse kavga edecek duruma gelirler. Müdür araya girer.

Tiyatro Müdürü – Hanımefendiler, lütfen, sakın olun... (*Dedektiflere*) Söylemişim ya, tiyatro büyük bir ailedir. Ve her ailede olduğu gibi, zaman zaman ufak tefek tartışmalar yaşanır.

Müfettiş – Ve bu ailenin geri kalanı nerede? Tek kişilik bir oyun değildi herhalde...

Yönetmen – Hayır, bir de erkek oyuncumuz var.

Dedektif Yardımcısı – Peki o nerede?

Yönetmen – Evet, gerçekten... Kulisinde değildi. Nerede olabilir ki?

Kadın Oyuncu – Bilmiyorum.

Müfettiş – Perde birazdan açılacak ve siz partnerinizin nerede olduğunu bilmiyorsunuz musunuz?

Kadın Oyuncu – Ben onun annesi değilim, tamam mı? Ayrıca neden onu arıyorsunuz ki? Ona bir rol mü teklif edeceksiniz?

Dedektif Yardımcısı – Neden olmasın? Belki de suçlu rolünü. Eğer kaybolduysa, kasayı alıp gitmiş olabilir.

Müfettiş – Hakkında arama ilanı çıkaralım. (*Yönetmene*) Onun bir tanımını yapabilir misiniz?

Yönetmen – Tanımdan daha iyisi var, Müfettiş. Oyuncu portföyü elimde...

Yönetmen kulise çıkar.

Müfettiş – Oyuncu portföyü mü?

Tiyatro Müdürü – Evet, oyuncu portföyü. Göreceksiniz, robot resimden çok daha detaylıdır.

Yönetmen, elinde bir portföyle geri döner ve dedektife uzatır.

Yönetmen – İşte burada, Müfettiş.

Müfettiş – Pekâlâ, şimdilik bu kadar. Şimdi kirli çamaşırlarınızı aile içinde halletmeye devam edebilirsiniz.

Dedektif Yardımcısı – Biz de çevreyi inceleyeceğiz. Ancak yeni bir emre kadar hiç kimse buradan çıkmayacak.

Dedektifler sahneden çıkar.

Kadın Oyuncu – Ben de gidebilir miyim, yoksa bana sormak istediğiniz başka bir şey var mı?

Tiyatro Müdürü – Tabii, gidebilirsin. Ama müfettişi duydun, kimse buradan çıkamaz suçlu bulunana kadar.

Kadın oyuncu çıkar.

Yönetmen (*seyircilere dönerek*) – Bu beklenmedik aksilikler için üzgünüm. Biraz şansla, sorunu hemen çözeceğiz ve oyun yakında devam edecek.

Tiyatro Müdürü – Umarım güzel bir atmosfer içinde...

Yönetmen – Ama onları beklerken bir şekilde meşgul etmemiz gerekecek...

Seyircilerden biri, aslında bir oyuncu, söz alır.

Erkek Seyirci – Affedersiniz...

Müdür ve yönetmen şaşkınlıkla ona döner.

Tiyatro Müdürü – Evet...?

Erkek Seyirci – Müsaade eder misiniz?

Seyirci ayağa kalkar ve izin beklemeden sahneye çıkar.

Tiyatro Müdürü – Buyurun, lütfen...

Erkek Seyirci – Böylece tartışmanızı bölmekten ve sahneye davet edilmeden çıkmaktan dolayı üzgünüm. Ama kendi yöntemimle size biraz yardımcı olabilirim...

Yönetmen – Dinliyoruz...

Erkek Seyirci – Şöyle ki, ben her zaman tiyatronun bir dostu oldum. Hatta biraz amatör tiyatro da yaparım. Tabii ki hiçbir iddiam yok...

Tiyatro Müdürü – Güzel... Ama fark etmişsinizdir ki şu an size bir rol teklif edecek durumda değiliz.

Erkek Seyirci – Tabii ki... Böyle bir şey istemeye cesaret edemezdim bile. Siz profesyonelsiniz, ben ise... amatör bir oyuncuyum, hani derler ya.

Yönetmen – Peki, o zaman nasıl bir yardımdan bahsediyorsunuz?

Erkek Seyirci – Maddi bir yardımdan belki.

İkisi bir an için sessiz kalır.

Tiyatro Müdürü – Ne görüyorsunuz bak sen...

Erkek Seyirci – Sanırım, geçici bir mali sıkıntı içinde olduğunuzu fark ettim.

Yönetmen – Bu tiyatro, kurulduğu günden bu yana sürekli ödeme güçlüğü içinde, desek yalan olmaz.

Erkek Seyirci – Milyarder değilim ama, ne yapacağımı bilmediğim biraz birikimim var. Biliyorsunuz, şu an enflasyon yükseliyor, bankada para tutmak pek mantıklı değil. Ondan kazanacağınız kadar, altın külçelerini yatağın altında tutmak daha mantıklı.

Yönetmen – Bu arada, sanırım o da pek rahat olmasa gerek...

Tiyatro Müdürü – Yani, birikimlerinizi değerlendirmek ve yatırımlarınızı çeşitlendirmek için tiyatroya yatırım yapmayı mı düşündünüz?

Yönetmen – Bu oldukça barok bir fikir...

Erkek Seyirci – Para kazanmaktan çok, sanatçıları desteklemeyi düşünüyorum. Hem siz de bana oldukça sempatik geldiniz. Dedim ki... Ama affedersiniz, bilmiyorum, ne düşündüm. Bu benim işim değil... Sizi rahatsız ettiysem özür dilerim...

Diğerleri şaşkınlıkla ona bakarken, seyirci yerine geri dönmeye hazırlanır. Ancak müdür onu durdurur.

Tiyatro Müdürü – Ne demek, asla! Buyurun, lütfen bizimle kalın...

Yönetmen – Bakın, şuraya oturun.

Seyirci, Molière'in koltuğuna oturur ve memnuniyetle gülümser.

Erkek Seyirci – Bu Molière'in koltuğu, değil mi?

Tiyatro Müdürü – Evet, yani... yalnızca oyunda, tahminimce.

Yönetmen – Ama yine de, bana satan antikacı bunun döneme ait olduğunu ve dolayısıyla Molière'in bir zamanlar bu koltuğu şerefleştirmiş olabileceğini hayal etmemize engel bir şey olmadığını söyledi.

Tiyatro Müdürü – Demek ki bize... bir borç vermeyi düşünüyorsunuz.

Yönetmen – Ya da neden bağış olmasın, kim bilir...

Erkek Seyirci – Daha çok bir yatırım olarak düşünüyordum.

Tiyatro Müdürü – Bak sen...

Yönetmen – Biraz daha açık olabilir misiniz? Çok emin değilim...

Erkek Seyirci – Sizin paraya ihtiyacınız var, bende de var. Duvarları satın alırım, böylece siz de bu asil faaliyetinize devam edebilirsiniz. Tabii ki sembolik bir kira karşılığında.

Tiyatro Müdürü – Doğrusu... sembolik bir kira için bu kadar sembolik bir faaliyet, oldukça uygun görünüyor.

Erkek Seyirci – Elbette size çok fazla bir şey teklif edemem, ama anladığım kadarıyla pek fazla seçeneğiniz yok.

Yönetmen – Bu durumu bize hatırlattığınız için çok nazıksınız.

Tiyatro Müdürü – Ve “çok fazla bir şey” derken... ne kadardan bahsediyoruz?

Erkek Seyirci – Söylemeye cesaret edemem. Ama yazabilirim...

Erkek Seyirci bir kartvizit çıkarır, üzerine bir rakam yazar ve müdüre uzatır. Müdür kartvizitteki rakama bakar.

Tiyatro Müdürü – Ah evet... Bu yüzden sembolik kira dediniz demek. Teklif ettiğiniz miktarı gördüğümde anladım.

Kartviziti yönetmene verir.

Yönetmen – Bir sıfırı unutmamış olabilir misiniz?

Erkek Seyirci – Biliyorsunuz, bir mülkün değeri, ondan elde edilecek getiriye göre hesaplanır. Tiyatroların getirisi ise genelde sıfırdır. Negatif olmadığında tabii.

Yönetmen – Bu açıdan bakınca, elbette...

Erkek Seyirci – Ama mesele kârlı bir yatırım yapmak değil, öyle değil mi? Amaç, canlı sanata destek olmak. Ve biliyorsunuz, şu anda “canlı” kelimesi hiç bu kadar mecazi olmamıştı. Bunu bir tür hayır işi olarak düşünün.

Tiyatro Müdürü – Doğrusu beni hazırlıksız yakaladınız ama... teklifinizi değerlendireceğim ve size en kısa zamanda cevap vereceğim.

Erkek Seyirci – Kartvizitte numaram var.

Yönetmen kartviziti müdüre geri uzatır.

Tiyatro Müdürü – François Pigeon, Hayırsever...

Yönetmen – Hayırseverlik bir meslek miydi?

Erkek Seyirci – Daha çok bir çağrı. Hatta bir tür adanmışlık.

Erkek Seyirci sahneyi terk etmek üzere ayağa kalkar.

Yönetmen – Cömertliğiniz için teşekkür ederiz, Bay Pigeon... Molière'in koruyucusu XIV. Louis vardı, ama sizin gibi destekçilerle çağdaş tiyatrunun geleceği parlak görünüyor.

Erkek Seyirci – Kulise bir göz atmamın sakıncası var mı? Meraklıyım da... Hem yakında bu işe biraz para yatırmayı planlıyorum.

Tiyatro Müdürü – Tabii ki, buyurun. Restoran satın alırken mutfağın durumuna bakmak gibi düşünebilirsiniz...

Erkek Seyirci kulise gider.

Tiyatro Müdürü – Harika bir teklif değil belki ama bizi kurtarabilir, ne dersin?

Yönetmen – Kurtarabilir mi? Tiyatromuzu bir yabancıya satarak mı?

Tiyatro Müdürü – Onu duydun. Asıl amacı bize yardım etmekmiş.

Yönetmen – Sanırım bu yüzden şüpheleniyorum. Hayırseverlerin her zaman potansiyel bir şüpheli olduğuna inanırım.

Tiyatro Müdürü – Ama gerçekten bir seçeneğimiz var mı ki?

Yönetmen – Ve kim bilir... Belki de o parayı geri buluruz.

Dedektifler, sahneye kelepçelenmiş bir oyuncuyla geri döner.

Dedektif Yardımcısı – Her halükarda, hırsız bulduk.

Müfettiş – Köşedeki barda, sarhoş bir haldeydi.

Oyuncu – Sarhoş mu? Ama hiç de değilim!

Dedektif Yardımcısı – Sorgu sırasında konuşursun. Şimdilik, şu koltuğa otur.

Oyuncuyu Molière'in koltuğuna oturturlar.

Tiyatro Müdürü – İtiraf etti mi?

Müfettiş – Henüz değil. Ama merak etmeyin, itiraf ettirmek bizim uzmanlık alanımız.

Yönetmen – Ama şimdilik onun suçlu olduğundan emin değiliz.

Dedektif Yardımcısı – Şu suçlu yüzüne bir bakın, suçlu olmadığına inanmak yazık olmaz mıydı?

Tiyatro Müdürü – Hiç olmazsa bir açıklama yapmasına izin verelim.

Müfettiş – Peki... Ad, soyad, yaş, meslek...

Erkek Oyuncu – Poquelin, Jean-Baptiste. Doğum tarihi bilinmiyor ama 15 Ocak 1622'de Paris'te vaftiz edildim. Oyuncu ve oyun yazarıyım. Molière olarak da biliniyorum. Sahne eşim, Mademoiselle Armande Béjart de oyuncudur.

Dedektif Yardımcısı – Peki, Jean-Baptiste? Bu kasayı çalan sen miydin, evet mi, hayır mı?

Erkek Oyuncu – Bu işle hiçbir ilgim yok. Ve avukatımı görmek istiyorum.

Müfettiş – Avukatını mı? Duyuyor musun Martinez? Bu adam televizyonu fazla izliyor. Yoksa menajerini de mi çağıracaksın?

Kadın oyuncu sahneye döner.

Kadın Oyuncu – Bu ne anlama geliyor? Böyle bir şey yapmaya hakkınız yok! Ona ne yaptınız?

Müfettiş – Bu davanın bir numaralı şüphelisi o.

Kadın Oyuncu – Neden peki?

Dedektif Yardımcısı – Tabacının önünde, kaçmaya çalışırken yakaladık.

Kadın Oyuncu – Ben gönderdim onu, bana sigara alması için!

Müfettiş – Tabii ki ona bir alibi sağlıyorsunuz. Ama ifadeniz güvenilir değil. Sonuçta onun eşisiniz.

Kadın Oyuncu – Ama ben yalnızca sahnede eşiyim! Siz gerçekten benim Armande Béjart olduğuma ve onun da Jean-Baptiste Poquelin olduğuna mı inandınız?

Dedektif Yardımcısı – Ve durumu daha da kötüleştiriyorsunuz! Kimlik sahteciliği, bunun cezasını biliyor musunuz?

Kadın Oyuncu – Biz oyuncuyuz. Kimlik sahteciliği bizim işimiz.

Müfettiş – Onu aradık. Üzerinde hiçbir sigara paketi yoktu.

Erkek Oyuncu – Kelepçeleri takmadan önce almama izin verseydiniz, olurdu!

Dedektif Yardımcısı – Bu ünlü kasa da onda yoktu, bu arada.

Erkek Oyuncu – Bu durumda, bana karşı hiçbir kanıtınız yok.

Dedektif Yardımcısı – Şahitler buluruz, merak etme. (*Erkek Seyirciye dönerek*) Bu adamın kasayı götürdüğünü gören sizdiniz, değil mi?

Salondaki sahte kadın seyirci söz alır.

Kadın Seyirci – Bu zor bir şey, Müfettiş... Bir hayaletti.

Müfettiş (*müdüre dönerek*) – Hayalet mi? Bu kadın deli mi?

Tiyatro Müdürü – Bu bir kadın seyirci. Hepsini tanıyamayız, biliyorsunuz.

Dedektif Yardımcısı – Buyurun, dinliyoruz hanımefendi. Ne diyordunuz?

Kadın Seyirci – Başında bir çarşaf vardı.

Müfettiş – Bir çarşaf mı?

Kadın Seyirci – Evet, bir çarşaf. Hayalet gibi, isterseniz. Önce oyunun bir parçası sandık...

Yönetmen – Molière’in hayaleti, oyunun sonunda görünecek, doğru... Tam da...

Müfettiş – Peki... Bana bir çarşaf bulun!

Yönetmen kulise gider.

Dedektif Yardımcısı – Hayalet...

Müfettiş – Hayaletlere inanır mısın, Martinez?

Dedektif Yardımcısı – Hayır.

Müfettiş – Ben de inanmam.

Yönetmen birkaç çarşafı döner ve birini kadına uzatır.

Dedektif Yardımcısı (erkek oyuncuya) – Kalk ayağa.

Oyuncu ayağa kalkar, kadının yardımıyla çarşaf başından aşağı geçirilir.

Müfettiş – İlerle.

Müfettiş, oyuncuyu sahnenin önüne yönlendirir.

Dedektif Yardımcısı (seyirciye dönerek) – Hanımefendiler, beyefendiler, kasayı çalan kişinin bu olduğuna emin misiniz?

Kadın Seyirci – Evet, aynen böyle görünüyordu. Ama tabii çarşafın altında kim olduğunu nasıl bilebilirim ki?

Müfettiş – Haklısınız... Martinez, bir teşhis sırası yapalım.

Diğer iki çarşafı alır ve birini kadın oyuncuya, diğerini yönetmene geçirirler. Üç hayaleti sahnenin önünde sıraya dizer ve birkaç kez yerlerini değiştirirler.

Tiyatro Müdürü – Burada ne oynuyoruz? Kabahat oyunu mu?

Müfettiş (seyirciye) – Peki şimdi? Hangisi?

Eğer seyirciden bir tepki gelirse, doğaçlama yapılır. Üç hayaletin yerleri tekrar değiştirilir.

Müfettiş – Ya şimdi?

Dedektif Yardımcısı (telefonuna bakar) – Az önce şüphelilerle ilgili bilgi talebime yanıt aldım.

Müfettiş – Peki, sonuç ne?

Dedektif Yardımcısı – Eh, Bay Müdür, pek hoş bir tablo değil...

Oyuncu, kadın oyuncu ve yönetmen üzerlerindeki çarşafı çıkarır.

Tiyatro Müdürü – Affedersiniz, ne demek istiyorsunuz?

Dedektif Yardımcısı – Bize sabıkalı olduğunuzu söylememişsiniz.

Tiyatro Müdürü – Karanlık bir fuhuş davası... Asla tam olarak aydınlatılmadı. Şüphe nedeniyle mahkûm edildim.

Dedektif Yardımcısı – Normalde şüphe nedeniyle serbest bırakılırsınız...

Müfettiş – Savunmanız için ne söyleyeceksiniz, Bay Müdür? Az önce bana burasının saygın bir kuruluş olduğunu söylüyordunuz...

Tiyatro Müdürü – Müfettiş Bey, bilmelisiniz ki Molière'in zamanında, kilise tüm oyuncularını ahlaksızlar olarak görüyordu ve bu nedenle onları fahişelerle bir tutuyordu. Bu durumda, her tiyatro müdürünü potansiyel bir pezevenk olarak görebilirsiniz.

Dedektif Yardımcısı – Eğer kilise oyuncularına karşı bu kadar şüpheliyse, bunun bir sebebi olmalı. Ateş olmayan yerden duman çıkmaz...

Yönetmen – Asıl sebep, tiyatronun kiliseye rakip olmasıydı. Kilise de bir tiyatro ama oyunları hep aynı. Papazlar bizi ortadan kaldırılacak rakipler olarak görüyordu.

Müfettiş, sahnedeki erkek oyuncuyu yakalar.

Müfettiş – Tamam, bunu karakola götürelim. Molière'in tüm eserleriyle kafasına birkaç kez vurursak, belki daha konuşkan olur.

Kadın oyuncu dramatik bir havayla araya girer.

Kadın Oyuncu – Önce benim cesedimi çiğnemeniz gerekecek!

Müfettiş – Söz veremem, Béjart, ama şimdilik, sahte tanıklık için sizi de götürüyoruz.

Dedektifler, erkek oyuncu ve kadın oyuncuyu alarak çıkar.

Tiyatro Müdürü – Bu olanlardan sonra, kasayı hâlâ bulamadık. Seyircilere para iadesi yapamayacağız...

Yönetmen – Sonuçta neden iade edelim ki? Onlara bir gösteri sunuyoruz, değil mi?

Tiyatro Müdürü – Ve belki de planlanan oyundan çok daha eğlenceli. Çünkü aramızda kalsın, Molière'in son saatleri...

Yönetmen – Eğer bir yarım saat daha dayanabilirsek, aldıkları biletin karşılığını verdik diyebiliriz.

Tiyatro Müdürü – Yarım saat mi? Artık tükeniyoruz. Bu hikâyeye çoktan tıkanmaya başladı bile.

Yönetmen – Bize bir dönemeç lazım.

Tiyatro Müdürü – Oyuncularımız bile kalmadı! Polis hepsini götürdü.

Yönetmen – Evet, onları değiştirmek gerekecek.

Tiyatro Müdürü – Belki seyirciler arasında tiyatro yapmak isteyen vardır... Tabii ki ücret almadan kabul edeceklerse.

Doğaçlama olarak müdür ve yönetmen seyircilerden birkaç kişiye tiyatro yapmak isteyip istemediklerini sorar. Çeşitli nedenlerle birkaçını reddettikten sonra, daha önce söz alan kadın seyirci ve salondaki sahte seyirciyi sahneye çıkarırlar. Ayrıca gerçek seyircilerden birini seçmek de bir seçenek olabilir.

Yönetmen – Daha önce tiyatro yaptınız mı?

Kadın Seyirci – Hayır...

Diğer seyirciye bağlı olarak doğaçlama yapılabilir.

Yönetmen – Onlara bir doğaçlama yaptıracağız, bakalım nasıl olacak.

Tiyatro Müdürü – Tamam.

Yönetmen – Şimdi şöyle: Bir akşam eve geliyorsunuz ve kocanız bir güvercine dönüşmüş.

Kadın Seyirci – Bir güvercin mi?

Yönetmen – Büyük bir güvercin.

Kadın Seyirci – Peki.

Tiyatro Müdürü (*erkek seyirciye*) – Siz, güvercini oynuyorsunuz.

Kadın Seyirci – Ama pek güvercine benzemiyor.

Tiyatro Müdürü – Burası tiyatro. Hayal gücünüzü kullanabilirsiniz.

Kadın Seyirci – Ah, evet.

Tiyatro Müdürü (*kadın seyirciye*) – O zaman siz kulise çıkın ve sahneye giriş yapın.

Kadın seyirci kulise çıkar ve yeniden sahneye girer.

Kadın Seyirci – Merhaba hayatım, günün nasıl geçti?

Erkek seyirci muhtemelen "iyi" diye yanıt verir.

Kadın Seyirci – Peki... bu akşam ne yiyoruz?

Yönetmen – Bu akşam ne yiyoruz mu?

Kadın Seyirci – Evet...

Yönetmen – Eşiniz bir güvercine dönüşmüş ve sizin sorduğunuz tek şey bu mu: bu akşam ne yiyoruz?

Kadın Seyirci – Evet.

Yönetmen – Bilmiyorum, şaşırmanız belki de.

Kadın Seyirci – Ama siz bana bunu zaten söylediniz. O yüzden şaşırmiyorum. Hem, aramızda kalsın, hiç güvercine benzemiyor. Bu da bana yardımcı olmuyor.

Yönetmen – Peki, baştan alalım. (*Kadın seyirciye*) Siz dışarı çıkıyorsunuz... (*Erkek seyirciye*) Ve siz de biraz çaba gösterin! Güvercin gibi davranmayı deneyin.

Tiyatro Müdürü – Şöyle diyebilirsiniz: "Ne olduğunu bilmiyorum, bak, güvercine dönüştüm."

Kadın seyirci kulise çıkar ve tekrar girer.

Kadın Seyirci – Merhaba hayatım. Günün nasıl geçti?

Erkek seyirci güvercin taklidi yaparak birkaç adım atar.

Erkek Seyirci – İyi ama ne olduğunu bilmiyorum. Bak, güvercine dönüştüm.

Kadın Seyirci – Ah evet, gerçekten. İlginç... Peki, bu akşam ne yiyoruz?

Yönetmen – Evli değil misiniz?

Kadın Seyirci – Hayır.

Tiyatro Müdürü – Pekâlâ...

Yönetmen – Yerlerinize geri dönebilirsiniz. Size haber veririz.

Erkek seyirci ve kadın seyirci yerlerine geri döner. Sahte seyirci bu sırada sıvışabilir.

Tiyatro Müdürü – Kasada para yok, oyuncular gözaltında...

Yönetmen – Seyirciler de berbat oyuncular...

Tiyatro Müdürü – Bu gösteri gerçekten kötü durumda.

Yönetmen – Halbuki güzel bir konuydu. Molière'in son saatleri.

Tiyatro Müdürü – Sanırım başımıza gelenler, oyunun adından kaynaklanıyor: "Temsil İptal Edildi"...

Erkek oyuncu ve kadın oyuncu geri döner.

Yönetmen – Sizi serbest mi bıraktılar?

Erkek Oyuncu – Görünüşe göre başka bir ipucu bulmuşlar. Şimdi tiyatroyu baştan sona arıyorlar.

Kadın Oyuncu – Dedektif Yardımcısı her yere burnunu sokuyor. Tam bir polis köpeği...

Erkek Oyuncu – Peki, ne yapıyoruz? Oynuyor muyuz, oynamıyor muyuz?

Tiyatro Müdürü – Parayı bulmadığımız sürece size ödeme yapamam... Ama bu tiyatroyu satmak için bir teklif aldım.

Erkek Oyuncu – Şu anda tiyatro satın alacak kadar çılgın birini mi buldunuz?

Yönetmen – Bir beyefendi. Adı Bay Pigeon.

Kadın Oyuncu – Tam bir kader ismi.

Yönetmen – Evet, ama bu güvercin bana uğursuz bir kuş gibi görünüyor.

Erkek Oyuncu – Pigeon mu dediniz...? François Pigeon?

Tiyatro Müdürü – Evet.

Erkek Oyuncu (*telefonunu çıkarır*) – Bu isim bana bir şey hatırlatıyor... Google’da küçük bir arama yapalım... İşte buldum!

Tiyatro Müdürü – Ne buldun?

Erkek Oyuncu – François Pigeon. Dünyada hızla yayılan bir tarikatın Fransa temsilcisi. Merkezi Bahamalar’da.

Kadın Oyuncu – Vergi cennetinde bir tarikat. Demek ki hem mizah anlayışları hem de iş zekâları var.

Tiyatro Müdürü – Peki bu tarikatın adı ne?

Erkek Oyuncu – Gübreoloji Kilisesi. Bu tarikata üye olanlara 'güvercin' diyorlar. Liderleri ise, kendi gübrelerinden geleceği okuyabildiğini iddia ediyor.

Yönetmen – Söylediğim gibi, uğursuz bir kuş bu.

Tiyatro Müdürü – Ama neden bu sahte peygamber tiyatromuzu almak istesin ki?

Erkek Oyuncu – Zor durumdaki tiyatroları yok pahasına satın alıp kiliseye çeviriyorlar. Fransa’da bir milyondan fazla üyeleri var.

Tiyatro Müdürü – Böyle devam ederse bu şehirde tiyatroya gitmek imkânsız olacak.

Yönetmen – Ama her köşe başında bir Gübreoloji Kilisesi olacak.

Tiyatro Müdürü – Molière’in zamanında Kilise tiyatroya savaş açmıştı. Kazandığımızı sanıyorduk, ama görünen o ki imparatorluk geri dönüyor...

Kadın Oyuncu – Bu tiyatroyu ona satmayacaksınız, değil mi?

Tiyatro Müdürü – Başka bir çözümünüz var mı?

Kadın Oyuncu – Yine de oynarız!

Tiyatro Müdürü – Ama size hâlâ ödeme yapamam, söylemiştim.

Kadın Oyuncu – Önemli değil! Bu tiyatroyu kurtarmak ve Gübreoloji karanlığına karşı mücadele etmek için her şeyi yaparız!

Yönetmen – Pekâlâ, o zaman başlayalım.

Erkek Oyuncu – Hemen kostümümü giyiyorum.

Kadın Oyuncu – Ben de.

Tiyatro Müdürü – Haydi, perde açılsın!

Dedektifler sahneye geri döner.

Yönetmen – Burada duramazsınız. Burası bir tiyatro sahnesi, suç mahalli değil. Ve oyun başlamak üzere.

Müfettiş – Başlayacağından emin değilim... Bir ihbar aldım. Tiyatronuzun mevcut güvenlik kurallarına uygun olmadığı söyleniyor.

Yönetmen – Bir ihbar mı?

Tiyatro Müdürü – Birisi bize zarar vermek istiyor, bu açık.

Dedektif Yardımcısı – Ne olursa olsun, bunu kontrol etmemiz gerekecek. Acil çıkışlar nerede?

Yönetmen – İşte burada... Ve şurada...

Müfettiş acil çıkışları hızla kontrol eder.

Müfettiş – Peki... İlk yardım sertifikanız var mı?

Tiyatro Müdürü – Tabii ki. İşte burada. Her zaman yanımda taşıyım, ne olur ne olmaz.

(Tiyatro müdürü bir kağıt uzatır, dedektif kağıda göz ucuyla bakar.)

Dedektif Yardımcısı – Kuduz aşısı yaptırdınız mı?

Tiyatro Müdürü – Sanırım... Şimdiye kadar kimseyi ısırmadım, en azından bugün için...

Müfettiş – Peki... *(seyirciyi işaret ederek)* Onlar... Hepsi yüzme biliyor mu?

Yönetmen – Bunu onlara sormamız gerekecek, ama bir tiyatro salonunda küvetin taşması pek olası değildir.

Müfettiş – Şaka yapıyordum. Biliyor musunuz, polis müfettişi olup aynı zamanda espri anlayışına sahip olabilirsiniz... Neyse, girişte yangın söndürücüyü de gördüm. Görünüşe göre her şey yolunda.

Tiyatro Müdürü – Bir hırsızlık, iftira... Birisi bize gerçekten zarar vermek istiyor!

Müfettiş – Özellikle birinden şüpheleniyor musunuz?

Yönetmen – Scatoloji Kilisesi'nden haberiniz var mı, Müfettiş Columbo...?

Tiyatro Müdürü – Sanırım doğru isim Gübreoloji Kilisesi.

Müfettiş – Bize bunu açıklamanız gerekecek.

Yönetmen – Ama bu sırada... sahne sırası tiyatrodadır.

Tiyatro Müdürü – Sonunda!

Dedektifler çıkar. Üç kez sahne tokmağı vurulur. Molière öksürerek ve kanlı bir mendil tutarak gelir, koltuğa oturur. Armande Béjart sahneye girer.

Kadın Oyuncu – Kendinizi nasıl hissediyorsunuz, Jean-Baptiste?

Erkek Oyuncu – Sevgili Armande, *Hayali Hastam* gibi hissediyorum. Oldukça kötü durumdayım.

Kadın Oyuncu – Ama kan tükürüyorsunuz, dostum... Hastalığınız hiç de hayali değil.

Erkek Oyuncu – Ne yazık ki bu ilk kez değil. Gececek sonunda.

Kadın Oyuncu – Ya siz geçerseniz? Temsilin iptali daha akıllıca olur.

Erkek Oyuncu – Tüm topluluk bana güveniyor. Temsil iptal edilirse, hepsi çok ihtiyaç duydukları parayı kaybeder. Seyircileri geri ödeme yapmaktan bahsetmiyorum bile...

Kadın Oyuncu – Tiyatroya o kadar çok şey verdiniz ki, Bay Molière. Kimse sizden hayatınızı buna feda etmenizi istemez.

Erkek Oyuncu – Sadece tiyatrodan gerçekten yaşıyormuş gibi hissediyorum... Ve sahnede, *Hayali Hasta*'yı oynarken ölmek... Ne muhteşem bir son olurdu! Sizce beni Hristiyan bir cenaze töreninden mahrum bırakmaya cüret ederler mi?

Kadın Oyuncu – Her zaman kiliseyle dalga geçen siz, neden bir Hristiyan cenazesine bu kadar önem veriyorsunuz?

Erkek Oyuncu – Kiliseyle dalga geçiyorum, evet. Ama gerçek inançla değil; insanlığa olan inançla. Her oyunumda, hayat sevgisini kutlayan bir ayin düzenliyorum.

Kadın Oyuncu – Sonuçta, siz bir ahlakçısınız, dostum. Tüm büyük komedi yazarları gibi.

Erkek Oyuncu – Ve tüm komedi yazarları gibi, birkaç yıl içinde unutulacağım. Sadece büyük trajedi yazarları hatırlanır.

Kadın Oyuncu – Gerekirse kralın ayaklarına kapanacağım. Cennette yeriniz olacak.

Erkek Oyuncu – Beni Fransız Akademisi'ne almadılar çünkü ben bir oyuncuyum. Hiç olmazsa, mezarlığa büyük kapıdan girmemi reddetmesinler.

Kadın Oyuncu – Gelecek size adalet sağlayacak, buna eminim. Bir ya da iki yüzyıl sonra, nasıl İngilizce için "Shakespeare'in dili" deniyorsa, Fransızca için "Molière'in dili" denecek.

Erkek Oyuncu – Şimdiden hayatta iken beni karalıyorlar. Öldüğümde neler söylenecek? Hakkımda, oyunlarımı başkasının yazdığı ya da kendi kızımın evlendiğim gibi şeyler iddia edecekler.

Kadın Oyuncu – Ama tüm zamanların en ünlü oyun yazarı olacaksınız.

Erkek Oyuncu – Tanrı duyarsa bu sözlerinizi... İşte o zaman huzur içinde ölebilirim.

Kadın oyuncu ona nazik bir jestle yaklaşır.

Kadın Oyuncu – Bana asla ölmeyeceğinize söz verin.

Erkek Oyuncu – Temsilden önce değil, buna yemin ederim.

Kadın Oyuncu – O halde bu akşam *Hayali Hasta*'yı oynayacaksınız...

Erkek Oyuncu – Normalde sağlıklı bir adam, hasta numarası yapar. Bu sefer gerçek bir ölüm döşeğindeki hasta, sağlıklıymış gibi yaparak hasta rolü yapacak.

Kadın Oyuncu – İşte tiyatronun özü bu değil mi? Gerçekliği ortaya çıkarmak için illüzyon yaratmak.

Erkek Oyuncu – Şimdiden daha iyi hissediyorum.

Kadın Oyuncu – Yine de sizi muayene etmesi için bir doktor çağırttım. Sizi yalnız bırakıyorum...

Kadın oyuncu çıkar, kadın seyirci doktor rolünde sahneye girer.

Kadın Seyirci – Peki, Bay Molière? Sonunda, oyunlarınızda dalga geçtiğiniz bu tıptan yardım mı istiyorsunuz?

Erkek Oyuncu – Ben tıpla değil, onu itibarsızlaştıran doktorlarla dalga geçiyorum. Her ne olursa olsun, geldiğiniz için teşekkür ederim... Armande, sizin meslektaşlarınızdan birkaçını çağırmıştı ama kim olduğunu öğrenince gelmeyi reddettiler.

Kadın Seyirci – Kabul etmeliyim ki ben de çok tereddüt ettim. Peki, bugün size ne acı veriyor, Bay Molière?

Erkek Oyuncu – Söylemeye bile çekiniyorum, Doktor...

Kadın Seyirci – Söyleyin, hadi...

Erkek Oyuncu – Akciğer.

Kadın Seyirci – Bu yine kötü bir şakanız olmasın?

Erkek Oyuncu – Ne yazık ki hayır, sizi temin ederim.

Kadın Seyirci – Gerçekten de hiç iyi görünmüyorsunuz... Öne doğru eğilin ve derin nefes alın. (*Kulaklarını hastanın sırtına dayar.*) Ne yazık ki haklı olduğunuzdan korkuyorum. Bu akciğerler, cehennem gibi bir ses çıkarıyor. Eğer bu mesleğinizden vazgeçmezseniz, sizi bekleyen cehennem bu.

Erkek Oyuncu – En azından bu temsili bitirmeme izin verin. Sonrasında ne isterseniz bırakırım, söz.

Kadın Seyirci – Eğer hemen dinlenmeye başlamazsanız, bu temsil sizin sahnedeki son görünüşünüz olur, inanın bana.

Erkek Oyuncu – Seyircimi hayal kırıklığına uğratamam. Meslektaşım Shakespeare'in dediği gibi: "The show must go on."

Kadın Seyirci – Zor ayakta duruyorsunuz.

Erkek Oyuncu – Yoksa siz mi beni zehirlediniz? Yeni bir Diafoirus neslini itibarsızlaştırmamı engellemek için mi?

Molière öksürmeye başlar ve fenalaşır.

Kadın Seyirci – İyi misiniz, dostum?

Erkek Oyuncu – Hiç iyi değilim... Bir anda ne olduğunu anlamıyorum...

Seyirci – Ama... bu da mı oyunun bir parçası, yoksa doğaçlama mı yapıyorsunuz?

Erkek Oyuncu – Hayır... Bu kez konuşan oyuncu. Bana yardım edin, Doktor...

Yeniden öksürür.

Kadın Seyirci – Ama ben gerçek bir doktor değilim ki... Sadece tiyatrodan oynuyorum.

Kadın oyuncu geri döner.

Kadın Oyuncu – Öksürdüğünüzü duydum, Bayım...

Kadın Seyirci – Durumu aniden kötüleşti.

Kadın Oyuncu – Ama... boğulan Molière mi, yoksa onu canlandıran oyuncu mu?

Kadın Seyirci – Doğrusunu söylemek gerekirse, artık işin içinden çıkamıyorum.

Tiyatro müdürü ve yönetmen endişeli bir şekilde sahneye gelirler.

Tiyatro Müdürü – Ne oluyor burada?

Kadın Oyuncu – Bir şeyler yapın, boğulduğunu görüyorsunuz!

Tiyatro Müdürü – Sadece ilk yardım sertifikam var. Ambulansı çağırmalıyız.

Kadın Oyuncu – Ben hallederim...

Kadın seyirci ve kadın oyuncu, erkek oyuncuyu kulise götürürler.

Tiyatro Müdürü – Hanımefendiler ve beyefendiler, gerçekten üzgünüz, yine en başa döndük... Ve temsil iptal edildi...

Yönetmen – Bu hayali mi, gerçek mi olduğu belli olmayan hastalık yüzünden.

Erkek Seyirci sahneye geri döner.

Erkek Seyirci – İşte, satış sözleşmesini hazırladım. Artık sadece imzalamanız gerekiyor...

Yönetmen – Kim olduğunuzu biliyoruz, Bay François Pignon. Maskeniz düştü.

Erkek Seyirci – Pigeon. François Pigeon.

Yönetmen – Bu tiyatroyu tarikatınız için bir kiliseye dönüştürmek istiyorsunuz.

Erkek Seyirci – Hemen "tarikat" gibi ağır sözler... Bakın hanımefendi, her din, başarılı olmuş bir tarikattır...

Yönetmen – Yine de, Gübreoloji Kilisesi... Güvercin pisliklerinden gelecek okumak.

Erkek Seyirci – Size temin ederim, bu tamamen *gübreolojik*!

Yönetmen – Bu şeytani adama ruhunu satmayacaksın, değil mi?

Tiyatro Müdürü – Maalesef başka çarem yok... Ya bu, ya da iflas...

Yönetmen – Molière’i düşün! Temsili iptal etmek yerine sahnede ölmeyi tercih etti.

Tiyatro Müdürü – Ne yapalım? Kariyerime pezevenlikle başladım. Sonra tiyatro müdürü oldum... Ama şunu kabul etmeliyim ki, asla bir Molière olmayacağım.

Tiyatro müdürü imzayı atar.

Erkek Seyirci – Teşekkürler... Tanrı sizi ödüllendirsin... Ve işte size çekiniz.

Erkek Seyirci çıkar.

Yönetmen – O zaman bu iş bitti. Bu, son perdeydi...

Dedektif sahneye döner.

Tiyatro Müdürü – Müfettiş? Hâlâ ganimeti bulamadınız mı?

Müfettiş – Henüz değil, ama bu konuyu çok ciddiye alıyoruz. Görünüşe göre son aylarda birçok tiyatro, tehdit girişimlerine maruz kalmış.

Tiyatro Müdürü – Tehdit girişimleri mi?

Yönetmen – Ya bu Gübreoloji Kilisesi’nin lideri, Jean-Baptiste’i zehirleyip bu temsili sabote ederek iflas etmemizi ve satışı zorunlu hale getirmemizi sağladıysa?

Dedektifin telefonu çalar ve cevap verir.

Müfettiş (*telefonda*) – Müfettiş Columbo, dinliyorum... Evet... Evet... Çok iyi, teşekkürler... (*Telefonu kapatır.*) Martinez ganimeti bulmuş.

Yönetmen – Ama nasıl?

Müfettiş – İnanın, bu kadın bir Alman çoban köpeğinden daha iyi bir buruna sahip...

Tiyatro Müdürü – Ve ben, paranın kokusu yok sanıyordum...

Müfettiş – Ama inanın bana, bu davadaki en şaşırtıcı şey bu değil!

Tiyatro Müdürü – Gerçekten mi? Hırsız parayı nereye saklamış?

Dedektif Yardımcısı sahneye girer.

Dedektif Yardımcısı – Sizin masanızın gizli çekmecesine, Bay Müdür.

Tiyatro Müdürü – Ne?

Dedektif Yardımcısı – Sizi iftira ve dolandırıcılık girişimi suçlamasıyla tutukluyoruz.

Tiyatro Müdürü – Müfettiş, size yemin ederim, bu parayı oraya kimin koyduğunu bilmiyorum. Hatta o çekmecedeki gizli bir bölüm olduğunu bile bilmiyordum.

Dedektif Yardımcısı – Bunu başka kim yapmış olabilir ki?

Bir süre sessizlik.

Yönetmen – Tamam, itiraf ediyorum... Ben yaptım.

Tiyatro Müdürü – Bu tiyatronun kasasını sen mi çaldın? Ama neden?

Yönetmen – Bu gösteri bir felakete mahkumdu. Hiçbir şey hazır değildi, bunu sen de biliyorsun. Temsili son dakikada iptal ettirmek için bulduğum tek yol buydu. Ve biraz doğaçlama yapmak için...

Tiyatro Müdürü – Ben buna doğaçlama değil, "çuvallamak" derdim...

Müfettiş – Öyleyse özetleyeyim. Seyircilere olmayan bir oyun için bilet satıyorsunuz, kasayı çalılıyorsunuz, böylece oyunu oynamıyorsunuz ve seyircilere paralarını geri ödemek zorunda kalmıyorsunuz.

Dedektif Yardımcısı – Kabul edin, bu oldukça karışık bir plan.

Tiyatro Müdürü – Ama kimseyi kandırmadık ki, sonuçta oyunun adı “Temsil İptal Edildi”ydi.

Müfettiş – Büyük dolandırıcıların özelliği, yalanlarını açıkça sergileyerek daha inandırıcı hale getirmeleridir.

Yönetmen – Sonuçta, tiyatro bir aldatmacadır. Seyirciler, sahnede olan her şeyin bir illüzyon olduğunu bilirler, ama yine de sonunda paralarını geri istemezler.

Erkek Seyirci sahneye geri döner.

Tiyatro Müdürü – Eğer biz dolandırıcıysak, işte bir diğeri, Müfettiş! Molière’i zehirleyen bu sahtekâr!

Müfettiş – Bu suçlamaya ne diyorsunuz, Bayım?

Erkek Seyirci – Derim ki, burada kimse gerçekten olduğu kişi değilse, siz de bana sattığımız bu salonun gerçek sahibi değilsiniz...

Tiyatro Müdürü – Siz de bu tiyatronun gerçek alıcısı değilsiniz.

Yönetmen – Güzel haber şu ki, bu tiyatro gerçekten satılmadı, yani yaşamaya devam edebilecek.

Dedektif Yardımcısı – O zaman biz de oyuncuyuz, öyle mi, Columbo?

Müfettiş – Kesinlikle, Martinez. Hatta bu oyunu yazanın siz olup olmadığını bile merak ediyorum. İsminizi afişte gördüm.

Dedektif Yardımcısı – Adım Ramirez.

Tiyatro Müdürü – En azından bir konuda hemfikiriz: Buradaki her şey sahte olduğuna göre, bu gerçek bir tiyatro oyunu! Temsil gerçekten gerçekleşti ve kimse parasını geri almayacak.

Kadın Oyuncu – Her şey güzel bitti. Şimdi monolog zamanı.

Erkek oyuncu, Molière’in hayaleti olarak sahneye gelir, üzerine bir çarşaf ve elinde bir kova almıştır.

Erkek Oyuncu – Benim adım Jean-Baptiste Poquelin, ama beni Molière olarak daha iyi tanıyorsunuz... Hayatımı tiyatroya adadım, özellikle de en güçlüleri, özellikle de cüppe giyenleri eleştirmenin çok daha tehlikeli olduğu bir dönemde. Her ne kadar sahnede öldüğüm söylense de, tiyatroya son nefesime kadar hizmet ettim. *Hastalık Hastası* adlı oyunumun son temsili sonrası, Palais Royal Tiyatrosu’nda ruhumu teslim ettim. Hiçbir rahip bana son ayinleri yapmayı kabul etmediği için, ölüm döşeğimde oyunculuk mesleğimi bırakıp Kilise’nin topluluğuna son anda tekrar katılamadım. Ama Kral XIV. Louis bana acıdı. Benim adıma araya girdi ve toplu mezardan kurtulmamı sağladı. Aziz Petrus da bana çok sert davranmadı, çünkü beni cennetine kabul etti.

(Bir an durur.)

Cennet mi? İşte oradan geliyorum. Ve inanın bana, cennette can sıkıntısından ölüyor insan. Adem ile Havva’nın ilk fırsatta yeryüzü cennetinden neden kaçtığını sanıyorsunuz? Sonsuz mutluluk garantisi, ölümcül bir sıkıntıdan başka bir şey değil, size temin ederim. Tabii ki yaşam da her zaman eğlenceli değil. Belki de bu yüzden insanlar önce Tanrı’yı, sonra da tiyatroyu icat etti. “Tiyatro, hayatın sıkıcı anları olmadan yaşanmış hali,” diyecektir daha sonra Alfred Hitchcock. Oysa kendisi bir sinema adamıydı. Bu yüzden, mümkün olan her fırsatta, bir temsil süresince, cennetten kaçır ve tiyatro sahnelerine geri dönerim. Bugün siz de mücadele edin ki temsil iptal edilmesin. Tiyatrolar yeni kiliselere dönüşmesin.

(Bir an durur.)

Ama artık gösteri bitti. Ben geldim, ama şimdi geri dönmeliyim. Ve siz de, bu salona girerken kısa bir süreliğine geride bıraktığınız o gerçekliğe dönmelisiniz. Rüya sona erdi. Ve uyanmak için, söz verdiğim gibi, başınıza iyi bir kova su gibisi yok...

Kovadaki içeriği seyircilere doğru boşaltır. Su yerine yıldızlar yağar.

Son.

Yazar

Jean-Pierre Martinez, Fransız bir oyun yazarı ve senaristtir. 1955'te Auvers-sur-Oise (Fransa) doğmuştur. 113 komedi yazmıştır, bunların çoğu İngilizce, İspanyolca ve Portekizce'ye çevrilmiştir. Reklamcılık alanında semiyolog (göstergebilimci) olmadan önce, Jean-Pierre Martinez çeşitli rock gruplarında davulcu olarak sahneye çıkmıştır. Daha sonra televizyon programları için senaryolar yazmış ve oyun yazarlığına geri dönmüştür. Bugün, Fransa'da oyunları en çok sahnelenen çağdaş oyun yazarları arasında yer almaktadır.

Jean-Pierre Martinez'in oyunları, skeçleri ve diğer metinleri web sitesinden ücretsiz olarak indirilebilir. Ancak, herhangi bir kamuya açık temsil için yazarın web sitesindeki iletişim formu üzerinden izni gereklidir – <https://comediatheque.net/>

**Bu metin telif hakkı yasalarıyla korunmaktadır.
Telif hakkı ihlali cezai olarak araştırılacak ve maksimum 3
yıla kadar hapis ve 300.000 Euro para cezasıyla
sonuçlanabilecektir.**

© La Comédiathèque Aralık 2024
Ücretsiz olarak indirilebilen oyun
<https://comediatheque.net/>